

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

Cap. XXVII. Electio ad dignitates Ecclesiasticas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

tiam non intendat recipere, ut ipse B. Pontifex per hæc verba significat, etiam si sola dimittentis intentione receperit; & infra: licet ipsum confidentia crimine alterius tantum partis conscientia sit admis- sum.

38. Quæritur, quomodo se gerere de- beat Confessarius cum penitente Simo- niaco?

Resp. Si reus sit Simonie realis, scien- ter contractæ, aut confidentiæ benefi- cialis eum absolvere nequit juxta dis- posita in allegatis constitutionibus, & adducto decreto sub Clemente: sed de- bet ipsum ad summum Pontificem diri- gere.

39. Sed quid, si haberet facultatem, ut tempore Jubilei, absolventi a casibus in eo decreto expressis?

Resp. Deberet prius interrogare, an habuerit errorem in intellectu contra fi- dem, credendo dona Spiritus Sancti, & res divinas pecunia posse possideri, & in commutationem venire pro re tem- porali: & an illum externè manifesta- verit; si affirmet, ut potè hæreticus formalis, absolvi nec potest tempore Jubilei ex dictis lib. 1. cap. 74. n. 29. nisi in literis sit specialiter indultum, quod etiam ab hæretis crimine Confessarii ab- solvant.

40. Sed quid, si contra fidem nil credi- dit?

Resp. Debet respectivè obligare ad re- stitutionem pretii Simoniacè recepti, & ad dimittenda beneficia, fructus perce- ptos, ac Ecclesiasticam dignitatem, & Præ- laturam Simoniacè adeptam; nec potest absolvere, nisi cum effectu ea adimpleat, dum impotens moraliter non sit.

Matthæus & Cantela Confesi.

41. Sed quæritur, an tempore Jubilei possit penitentes Simoniacos habilitare ad officia, & dignitates, ad quas per simile cri- men sunt inhabiles.

Resp. Negativè, nisi in literis Jubilei id expressè concedatur, quod regulariter semper negatur; quemadmodum & fa- cultas dispensandi super irregularitate, prout expressè in eis legitur.

CAPUT XXVII.

Prop. XVII. ab Innoc. XI. Sc. Electio ad dignitates Ecclesiasticas.

1. PROP. 47. *Cum dixit Conc. Trid. eos alienis peccatis communican- tes, mortaliter peccare, qui, nisi, quos digniores, & Ecclesia magis utiles, ipsi judicaverint, ad Ecclesias promovent, Concilium, vel, primò videtur per hoc digniores; non aliud significare velle, nisi dignitatem eligendorum, sumpto comparativo pro positivo: vel secundò, locutione minus propria; ponit dignio- res, ut excludat indignos, non verò di- gnos: vel, tandem loquitur tertio, quando fit concursus.*

Propositionem docuit Tambur. lib. 8. in decalog. tract. 3. cap. 4. n. 4. nu. 5. & S. Poncius cursu Theolog. disp. 59. quest. 1. conc. 5. num. 40. Contra quos, aliosque Authores sensum verborum Trid. sess. 24. cap. 1. de ref. nisi, quos digniores, tangentium qualitates necessaria in per- sonis assumendis ad Ecclesiasticas di- gnitates, Prælaturas, & beneficia, ex- torquentes ad improprium, & nutriti- vum peccati, est decretum Innoc. Quod est à Confessario ponderandum, ut si-

(Uuu)

milis

milis opinionis viros, à reprobato errore ad veram intelligentiam reducat; ad Distributorum, & Electorum conscientias juxta legitimum sensum in Trid. expressum, & ab Innoc. intentum instruat, & dirigat.

2. Quæritur, quinam censeantur digniores pro beneficiis, & Ecclesiasticis dignitatibus.

Resp. Qui habent qualitates requisitas ad ministerium dignè, & laudabiliter in utilitatem Ecclesiæ, & animarum bonum exequend. m: digniores itaque reputantur, non qui absolute doctiores, & nobiliores, aut sanctiores fuerint, sed qui, consideratis omnibus, Ecclesiæ, & bono communi utiliores futuri esse creduntur. Considerandum est beneficia Ecclesiastica primariò, & principaliter instituta esse in utilitatem Ecclesiæ, ut hæc habeat idoneos Ministros; secundariò, & minus principaliter, ut præmiæ eorum, qui de Ecclesiâ, & eorum virtutes, & doctrinam benemeriti sunt, & aptiores ad serviendum Ecclesiæ; quare digniores non præcisè ex doctrina, & probitate, sed etiam ex prudentia, & aptitudine ad regendum, æstimandi sunt. Quod dixit D. Thom. 2. 2. quæst. 63. art. 2. & ipsum Trid. ibidem per adjectam clausulam, & Ecclesiæ magis utilis, per quam priorè digniores explicuit.

3. Sed quæritur, an sit mortale eligere minus dignum ad Prælaturam Ecclesiasticam, eique beneficia, & Officia Ecclesiastica conferre, qui minus utilis bono communi, & animarum salutis prævidetur, relicto digniori, & qui magis

idoneus pro utilitate spirituali judicatur?

Resp. Affirmativè, sic loc. citat. Trid. & D. Thom. art. 2. & cum illo omnes communiter: nam id est mortale, quod ex sua natura habet oppositionem cum charitate, seu cum mediis necessariis ad conservandam charitatem cum Deo, vel proximo; sed electio minus digni, relicto digniori, oppositionem habet cum justitia distributivâ, quæ est medium necessarium ad conservandam charitatem cum proximo: qui, qui non vult dare per justitiam distributivam bonum proximo debitum, certe non vult bonum proximi, nec eam diligit.

Adde, quod electio minus digni, relicto digniori, est electio minus utilis, relicto magis utili, ergo, qui ipsum eligit, non justè procedit, nec justitiam providet ad impedienda peccata, & peccatorum pericula, quæ per magis idoneum impediri possent; & peccat etiam contra charitatem, peccato scandali, dum præbet proximo occasionem ruinæ spiritualis, & alienis peccatis cooperatur.

Solus ex parvitate materiæ potest esse veniale, si nimirum leve detrimentum debeat communitas sentire; pondera in fine cap. verba D. Thomæ.

14. Sed quæritur, quæ ratione electio minus digni opponatur justitiæ distributivæ?

Resp. Quia per hujusmodi electionem delinquitur peccato acceptionis personarum: acceptio autem personarum est vitium justitiæ distributivæ oppositum, pro ut optinè S. Thom. cit. art. 1. cum

cum quo ponderet Confessarius, iustitiam distributivam esse virtutem, cuius est bona Reipublicæ inter cives ejusdem ad ipsius utilitatem dividere, & distribuere, servando æqualitatem Geometricam, ad ipsorum qualitates, & merita; cui per defectum opponitur acceptio personarum: quæ tunc contingit, quando Superior in distribuendis bonis Reipublicæ non considerat merita personæ, sed vel utilitatem respicit Reipublicæ, sed, vel personam, aut qualitatem ipsius, quæ in tali distributione considerandæ non sunt: v. g. confert quis Petro Parochiam, vel in Prælatum Paulus eligitur, non quia dignus, idoneus, ac utilis futurus populo, vel Provinciæ consideretur, sed quia consanguineus, amicus, nationalis, vel quia non considerantur qualitates, quæ reddunt præfatos dignos Parochia, vel Prælatura, sed solum personæ, vel conditiones, quæ nil faciunt, ut sint digni talibus ministeriis; alioquin, si sola amicitia ad id sufficiens foret, amico etiam inepto, ad satisfaciendum obligationibus suis, & Reipublicæ non utili, possent ea sine peccato dispensari, quod est falsissimum propter damnnum, quod pateretur Communitas, & peccata, quæ non impedirentur in populo.

5. *Quæritur, petit Distributor officii Ecclesiastici instrui super modo, quem servare debet, ne erret, in distributione, & electione, quid Confessarius dicturus erit?*

Resp. Inter alia monebit, I. Quod obligationem habet ita providendi, ut ex electione, vel distributione dam-

num Ecclesiæ, vel populus non patiantur.

II. Quod officia Ecclesiastica debent distribui in bonum Ecclesiæ, & animarum.

III. Quod sufficientem diligentiam debet adhibere ad examinandum, qui sit dignus, quive dignior.

IV. Quod debet provideri servitium, vel ministerium, & non persona.

V. Quod bona Communitatis, & præsertim Ecclesiastica officia, sunt distribuenda meritis, & juxta cujusque merita; ac juxta ea fundatur in merito, consequenter, quod majus habeat, qui magis meretur, & est utilior.

VI. Quod una persona potest esse digna respectu unius officii, & non respectu alterius; sic, quis potest esse dignus pro Canonatu, & non pro Episcopatu, pro Magisterio, non pro Provincia-latu.

VII. Quod is, cui commissa est distributio beneficiorum, & dignitatum Ecclesiasticarum, non est Dominus bonorum Ecclesiæ, ut possit ea dare pro libito suo, sed dispensator, S Thom. art. 2. ad 1.

6. *Quæritur, Petrus impedit, ne Paulus consequatur beneficium ei ab Episcopo destinatum, quid debet Confessarius agere cum Petro?*

Resp. Quærat, 1. An impediverit ex odio, aut ex invidia, & tunc semper peccavit contra charitatem: 2. An viis injustis, puta, vi, dolo, vel fraude, & tunc debet Petrum urgere, ut manifestet injustas vias. Si Episcopum removerit ab intentione conferendi, ex quo falsa, vel vera, sed occulta, de Paulo Episcopo

(Uud) 2 retu-

retulerit, debet ipsum obligare ad vim, & fraudem tollendam, ac Paulo apud Episcopum famam restituendam; 3. Animadvertat, qualitatem beneficii, & dispositionem Episcopi ad conferendum: & pensata hic, & nunc condicione personarum, & negotii, obliget ad aliquid restituendum, sed non ad æquale, sed quantum hic, & nunc valet spes beneficii: quòd cum adhuc non sit adeptum, potest multipliciter impediti. D. Thomas.

7. Sed quid, si jam adeptus fuerit, & quis indebitè operetur, ut eo privetur?

Resp. Tenetur ad restitutionem æqualis, seu fructuum, quos Paulus potuisset ex beneficio percipere.

8. Sed quid, si non vi, aut fraude, sed solum mendaci consilio fuerit causa, quod Paulus beneficium non obtineret?

Resp. Etiam tunc teneretur restituere; ratio est, quia est causa injustè influens in damnata Pauli, ibidem S. Doctor.

Ex his nota, quòd impediens alterum vi, aut dolo, & fraude à consecutione alicujus boni, tenetur auferre fraudem, & vim, ac restituere damnun. quod sequitur; ratio est, quia, sic impedito, injuria irrogatur, ac jus leditur; cum injuria aliud non sit, quàm læsio juris alieni, quod quisque ex justitia habet, ne per causam indebitam, fraudem nimirum, & dolum impediatur à bono sibi dando; etiam si conferendum esset ex misericordia, liberalitate, vel gratitudine, Joan De la Cruz 7. *præcep. gn. 7. art. 2. dub. 8.*

9. Quæritur, an, qui ex officio, sibi

ab Ecclesia commissio, debet distribuere beneficia Ecclesiastica, teneatur restituere, si in distributione non procedat secundum dictamen justitiæ distributiua, distans esse attendendæ qualitates, & merita personarum, quæ possunt esse Ecclesia magis utiles, juxta proportionem boni communis?

Resp. Affirmativè; ratio est, quia in Distributore, cui ex officio ab Ecclesia sibi commissio incumbit promovere ad officia, & beneficia; addit obligatio ex justitia commutativa erga Ecclesiam, ad procurandum maxima bona, & impedienda damna; sed hujusmodi non possunt impedi, & respectivè procurari, nisi digniores ad ea promoveantur; nam certè majus bonum in animarum salutem expectandum est, & minora damna timenda, si cura Parochialis, vel Prælatu committatur aptiori, quàm minus apto. Illung. *Thesol. moral. tract. 4. disp. quest. 1. art. 3. § 2. num. 12.* & Joan. De la Cruz 7. *præcep. quest. 7. art. 2. dub. 11.* Voluntas Ecclesiæ est, ut beneficia distribuantur cum proportionè ad merita, quam Distributor tenetur sequi ex justitia commutativa; & ita ex ipsius voluntate providere ministros magis idoneos ad occurrendum malis, & bonum promovendum: ac restituere damna sequuta, tum Ecclesiæ, tum digniori relicto, dum secus egerit. De la Cruz *conc. 3.*

10. Sed quæritur, quomodo est restitutio à distributore faciendæ?

Resp. Si Ecclesiam, v. g. Parochialem, de inepto Pastore providit, tenetur provisionem irritam declarare, eique curam

conferre, cui debuisset conferri, ac compensare fructus, quibus injustè privatur: detrahi tamen debent expensæ, quas necessariò in suam sustentationem fecisset.

11. Quæritur, an indignus provisus, suam indignitatem cognoscens, teneatur officium in foro conscientie ante Iudicis sententiam dimittere?

Resp. Affirmativè, quia sicut nullum jus habet ad beneficium, ita nullum jus in beneficio acquirit, nec potest suos fructus facere; ita Layman. lib. 4. tract. 2. cap. 15. num. 2. discurrens de invalidè electo propter impedimentum canonicum, censuræ, irregularitatis &c. nam excommunicato, suspensò, vel interdicto Ecclesiasticum beneficium conferri non potest, & collatio est nulla. Piafec. prax. p. 2. cap. 5. art. 3. n. 25.

12. Sed quid, si invalidè provisus, impedimentum ignoraverit, & bona fide fructus perciperit?

Resp. Tenetur postea restituere fructus extantes, & etiam, quatenus locupletior factus est, idem ibid.

13. Quæritur, an valeat electio minus digni, relicto digniori, & eo, qui magis nihil creditur?

Resp. Affirmat Piafec. cit. numer. 12. Engel. colleg. jur. canon. lib. 1. tit. 6. nu. 48. Fagnan. in 1. decretal. ad cap. cum dilectus de const. num. 19. D. Thom. est. quæst. 63. art. 2. ad 3. nam licet Sacri Canonones, & omnia jura clament, ut meliores, & utiliores Ecclesiæ, animarumque bono, etiam extra concursum, contra Authoris propositionis ab Innoc. damnatæ, eligantur, adeò ut peccent electores contra justitiam distributivam,

si, omisso digniori, eligant dignum; tamen post electionem, illa minus digni, omisso digniori, irrita ipso jure non est, nec retractatur, sed sustinetur, ut litium occasiones amputentur. Circa distributionem Ecclesiarum, Parochialium, vide Const. B. Pii V. In conferendis Kal. April. 1566.

14. Quæritur, an possit elector denegare suffragium in electione illius, quem ex confessione scit esse Prælaturæ indignum, & præsertim, si vota dentur ita secreto, ut nunquam sit agnoscendum, qui non dederit: v. g. sumus congregati ad effectum eligendi Prælatum, in consultoriis tractatibus, electioni de necessitate præmittendis, omnes convenimus Petrum esse Prælaturæ dignum, in quem propterea omnes inclinamur, interim ego audio ipsius Confessionem Sacramentali, ex qua agnosco ipsum esse hereticum, vel plurimum suffragia per Simoniam adeptum?

Resp. Negativè; nam non licet unquam uti scientia Confessionis, sed Confessarius, quò ad audita in Confessione, ita se debet gerere, ac si nunquam ea scivisset; etiam si sint defectus naturales, ut, quod quis sit illegitimus; nam, si talis usus liceret, difficilis, onerosa, & odiosa redderetur confessio, & multi retardarentur ab ea, dum scirent Confessarium non teneri ad secretum de auditis in Confessione.

15. In nullo itaque casu possunt Confessarii licitè uti novitia in Confessione habita cum directâ, vel indirectâ revelatione Confessionis, & gravamine pœnæ. Unde à S. Congreg. S. Officii 18. Novemb. 1682. fuit proscripta hæc
(Uuu) 3 propo-

propositio: *Scientia ex confessione acquisita nisi licet, modo fiat sine revelatione confessionis, & gravamine penitentis, nisi aliud multo gravius ex non usu sequatur, in cuius comparatione prius meritò contemnatur: Addita deinde explicatione, sive limitatione, quòd sit intelligenda de usu scientia ex confessione acquisita, cum gravamine penitentis, seclusa quacumque revelatione, atque in casu, quo multo gravius gravamen ejusdem penitentis ex non usu sequeretur: & Statuerunt dictam propositionem, quatenus admittit usum dictæ Scientiæ cum gravamine penitentis omnino prohibendam esse, etiam cum dicta limitatione; & præsentis decreto prohibent, ne quis ultra audeat talem doctrinam publicè, aut privatim docere, aut defendere &c.*

16. Circa quam propositionem Pisanus in append. ad Glad. Gedeon. ad prop. damnat. ab Innoc. XI. num. 83. observat propositionem quoad primam partem: *Scientia ex confessione acquisita nisi licet, modo fiat sine directâ, aut indirectâ revelatione, & gravamine penitentis, non damnari: ita Confessarius ex confessione viri docti, vel pii, potest instrui in faciendo examine sue conscientiæ: & esse in necessitate pro solutione alicujus casus legendi libros, vel petendi à Doctioribus consilium, exponendo eis casum in abstracto, & non tanquam auditum in confessione: nunquam tamen licet uti notitia ex confessione habita, quando ex ea sequitur directâ, vel indirectâ revelatio confessionis; aut, licet ista non sequatur, habetur incommodum, & gravamen penitentis, & talis usus est nocivus honori, & reveren-*

tia Sacramenti. Quatenus fideles scientes posse Confessarios notitia confessionis juvari ad actus externos dirigendos, non tam fidenter ad Sacramentum accederent, sed fortè ab accessu omnino averterentur. Ita Pisanus cit. & Diana coord. 10. 1. tract. 8. resolut. 15. & 16.

Hinc Episcopus non potest Ordines denegare petenti, quem ex sola confessione cognovit esse irregularem. Parochus non potest non conjungere in matrimonium eos, quos ex sola confessione novit habere impedimentum dirimens. Et Confessarius non potest licè vitare eum, quem ex sola confessione scit esse excommunicatum non toleratum: nec dimittere famulum, quem novit ex confessione esse furem, licet nullus possit suspicari hoc fieri propter notitiam habitam in confessione, quia hoc est per accidens, sed per se confessio redderetur odiosa. Nec Superior Regularis, licet possit esse caupior, & prudentior in regimine, ut si extra confessionem notitiam de delicto subditi recipiat, valeat eum corrigere per De la Cruz Direct. Conf. de Sacram. penit. qu. 6. num. 2. tamen pro nullo Religiosis bono potest notitia habita in Confessione subditum ab officio, etiam amovibili, remove: nec potest subditum alio mittere: clausuram meliùs custodire, ostium claudendo, muros erigendo; solitum egressum denegare, in motes subditi acrius invigilare: vel quid simile exterius operari, quia hujusmodi afferunt penitenti gravamen, & vim habent tacite reprehensionis, atque ita Religiosos ab accessu ad confessionem deterrent.

Ita Confessarius Novitiorum novitio, & elector eligendo non potest propter notitiam indignitatis ex confessione accepta votum denegare: ex usu enim hujusmodi notitiæ confessio redderetur odiosa, & Religiosi timentes sibi propterea posse suffragia denegari, vel retraherentur ab accessu ad confessionem, vel non nisi sacrilegè confiterentur; atque ita honor Sacramento debitus violaretur.

17. Proinde Clemens VIII. sub 26. Maii 1595. edidit decretum, quod refero lib. 4. cap. 5. num. 11. quo mandatur, ut Superiores, vel Confessarii, cum ad superioritatis gradum fuerint promoti, ea notitia, quam de aliorum peccatis in confessione habuerunt, ad exteriori gubernationem utantur. Quod decretum importat non solum directionem, sed etiam præceptum obligans sub mortali, ut patet ex §. ultimo: ejus enim transgressio est res gravis: nam Pontifex voluit consulere subditis, & integritati, ac puritati confessionis. Ideo in omni eventu obligat, ut d. resol. 16. num. 3. Diana.

Et quamvis decretum loquatur de solis Regularibus, non sequitur Confessarios sæculares posse uti scientia ex confessione percepta, quia etiam in easu sequerentur eadem incommoda; Confessio enim redderetur difficilis, & odiosa, & fideles ab ea retardarentur, vel non aperirent peccata, propter quorum notitiam intelligerent se posse officio, vel suffragio privari. Nec obstat, quod à penitente ignoscatur, an suffragium fuerit à Confessario denegatum, quia suffragia dantur secreto: nam hoc est per-

accidens, sed per se confessio redditur gravis, & difficilis.

18. Dices scienter eligere indignum est ab intrinseco malum; ergo confessarius, qui ex confessione novit alienius indignitatem, non potest ad illius electionem concurrere.

Resp. Negaudo consequentiam. Antecedens est verum. Sed adhuc Confessarius non peccat ipsum eligens, quia non eligit scienter indignum scientia utili & humana, quæ ipsi servit possit ad dirigendas operationes externas: Unde notitia illa in electione perinde se habet, ac si in eo non esset, & electio indigni, sic cogniti, est quasi ignoranter facta, quia ad ipsam accedit ut homo, & ut homo habet notitiam dignitatis. Ita cap. Sacerdos de offic. Ord. disponitur, eos non esse puniendos à Præbato, dum tantum ex confessione Sacramentali sibi eorum defectus innotescunt, quia tunc non scit eos ut Judex, sed ut Minister Dei, & notitia incommunicabili foro exteriori.

19. At petitur, Cajus, & Titius conveniunt occidere Confessarium, hac lege, ut si alter eorum penitentia ductus rem Confessario manifestet, à consocio revelans occidatur. Cajus Confessario narrat conventionem, cum Titio factam.

Quæritur. An possit Confessarius in tali casu pro evitanda propria morte ea scientia uti, adeoque vel sugere, vel non celebrare?

Resp. Negative. Si ex sua actione, quamvis indifferenti cognita à Consocio penitentis, huic mors imminet: Ita Pisanus est. num. 84. uteretur enim notitia ex confessione habita cum gravamine peni-

pœnitentis, quod fieri in dicta propositione prohibetur. Unde si ex non usq̄ talis notitiæ sequeretur, vel penderet aut pœnitentis, aut totius mundi damnum, & ruina, non est dictus usus licitus, quia reddere confessionem odiosam, gravem, & difficilem est majus malum, quàm mors pœnitentis, & ruina totius mundi, ut notant Doctores. Unde Suarez alleg. à d. Pisano, ait, Confessarium, non posse uti scientia confessionis, ubi etiam periculum spirituale sibi immineret, & idque ex confessione deprehenderet.

20. Sed quid, si Sacerdos ex confessione videat sibi in Missa esse paratum venenum in vino consecrando, an possit à celebratione Missæ cessare?

Resp. Quilici Confessar. manud. art. 3. q. 10. n. 15. tradit, Sacerdotem teneri ad bibendum vinum, ne confessio reddatur odiosa, & difficilis. Pisano verò n. 84. docet, quòd si confessarius potest adeò secretè sibi consulere per susceptionem pharmaci, ut nulli suspicione afferat, quòd id faciat ex notitia ex confessione habita, nec damnum pœnitenti sequatur, potest pharmacum sumere, & tunc etiam non jejunos celebrare, quia in eo casu cessaret obligatio jejunii naturalis, quòd est de præcepto Ecclesiæ, & servare sigillum Confessionis est de præcepto naturali Divino, & Ecclesiastico. Casus à d. Quilici dicitur metaphysicus.

21. Queritur. Confessarius ex confessione Titii novit, quòd Lia est ipsius Concubina, & ei occasio proxima peccandi, interea Confessario occurrit Lelius querens famulam, Confessarius occasione discursus significat Lelio Liam

apertissimam fore pro tali famulari: ut hæc forma removeat à Titio occasionem proximam peccandi. Petitur, an licite?

Resp. Affirmat ex Diana d. resol. 16. num. 5. Pisano num. 9. Ratio est, quia supponitur, quòd nullus suspicari possit, quòd Confessarius ex notitia confessionis moveatur; & aliunde nullum gravamen, confusio, aut rubor pœnitenti obvenit, & aliàs ipsa vitatio occasionis proximæ non gravamen, sed levamen est pœnitentis, quia igitur nullum præjudicium redundat in persona, aut honore, vel confusio, aut rubor pœnitentis sequitur, usus notitiæ in dicto casu non est illicitus.

22. Verùm non est adeò facile hæc doctrina admittenda. Nam per accidens est, quòd nesciatur, an Confessarius ad commendandam Liam Lelio processerit ex notitia habita in Confessione; per se autem confessio redditur gravis, & onerosa: nam scientes, possit Confessarios notitia confessionis uti ad externos actus dirigendos, retaherentur à confessione; vel saltem non integrè confiterentur peccata. Tum quia in casu periculum esse potest, quòd detegatur, Confessarium processisse ad commendandam Liam Lelio ex notitia habita ex confessione Titii. Idèd cautiissimi sint Confessarii.

23. Queritur, an pœnitens teneatur aperire in Confessione speciem boni, in cuius distributione peccaverit?

Resp. Affirmativè, ut inde Confessarius possit gravitatem peccati percipere: quia, ut loquitur D. Thom. d. q. 63. art. 2. in corp. gravius peccatum est, personas accipere in dispensatione spiri-

spiritualium, quam in dispensatione temporalium; ideo exprimere debet, an male distribuerit bona Ecclesiæ, vel Reipublicæ Laicæ, vel Familix, & an sint honores, gradus, vel bona fortunæ; ipseque Confessor animadvertat ad verba S. Thomæ *cit. quest. 185. art. 7. in corp. quibus utitur in questione, an Episcopi mortaliter peccent, si bona Ecclesiastica, qua procurant, pauperibus non largiantur; ubi habet: si in modico deficiant, vel superabundet (distributor) potest hoc fieri absque bona fidei detrimento, quia non potest homo in talibus punctualiter accipere illud, quod fieri oportet; si vero sit multus excessus, non potest latere; unde videtur bona fidei repugnare, & ideo non est absque peccato mortali.*

CAPUT XXVIII.

Prop. XLVIII. & XLIX. ab Innoc. XI. Sc.
Species luxurie.

1. PROP. 48. Tam clarum videtur fornicationem secundum se nullam involvere malitiam, & solum esse malam, quia interdicta, ut contrarium omnino rationi dissonum videatur.

Prop. 49. Mollities jure natura prohibita non est. Unde, si Deus eam non interdixisset, sapè esset bona, & aliquando obligatoria sub mortali.

Caramuel sub eisdem terminis utramque propositionem docuit, voluitque fornicationem, & mollitiem, ideo esse peccata, quia Deus eas prohibuit. Et ipse concedit, esse de fide, ipsas esse peccata lethalia, cum non nisi peccatum *Matthæi Cantala Confess.*

mortale excludat à regno Dei, à quo fornicatio, & mollities excludunt, ex testimonio Pauli 1. ad Corinth. 6. ad Galatas, & ad Ephesos 5. verum rationibus probat, quod, præcisa prohibitione divina, talia non forent; contra quem Innoc. Decretam edidit, & sunt omnes DD. communiter cum D. Thoma 2. 2. qu. 154. ad quem Confessarium remitto, & interim aliqua spectantia ad luxurie peccata resoluta propono.

2. Suppono I. Castitatem esse virtutem, quæ moderatur venereas voluptates. Sed est ponderandum, non omnem actum venereum, & voluptatem carnalem prohibere, aliàs opponeretur propagationi speciei; nec omnem concedere, alioquin non esset virtus, quæ in medio consistit: nec foret moderata abstinencia ab actu venereo, prout solet ipsa etiam definiiri; ergo aliquem admittit: sed ita moderatur, ut non fiat, nisi quando, & eo modo, quo secundum rectam rationem decet: hoc est, ut non fiat extra matrimonium, extra quod omnem omnino prohibet. Castitati opponitur luxuria, quæ est *Immoderata cupido, & usus venereorum*, juxta D. Thom. *cit. art. 1.* ubi dicit peccatum luxurie in hoc consistere, quod quis non secundum rectam rationem delectatione venerea utatur.

3. Suppono II. Quod alia est castitas conjugalis, vidualis, & virginalis. Prima, est abstinencia ab omni actu venereo extra matrimonium, & in matrimonio eo utitur ad generationem proles, vel in remedium incontinentiæ. Secunda est abstinencia ab omni actu venereo, etiam licito in novo matrimonio. Tertia est absti-

(Xxx)

absti-